

Ondersteuningsprofiel

PCBO de Koningin Emmaschool
2019-2023

Samenbouwen aan de toekomst van kinderen

Op de Koningin Emmaschool staan we voor:

Op de Koningin Emmaschool gaan we voor:

Opbrengstgericht en kwalitatief hoogwaardig onderwijs!

De Emmaschool staat in het hart van de maatschappij. Het is de plek waar je kennis verzamelt en een veilige plek waar levens- en leervaardigheden worden geoefend. Wij geven onderwijs in een moderne leeromgeving waar rust, voorspelbaarheid en plezier de uitgangspunten zijn. Elk kind mag er zijn. Dit betekent dat er veel waardering en erkenning is voor het kind waardoor kinderen meer zelfvertrouwen krijgen om zichzelf te ontplooiën.

We stemmen ons het onderwijs voortdurend af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen zodat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Het onderwijs wordt ondersteund door technische hulpmiddelen zodat leerlingen snel inzicht krijgen in hun eigen leerproces. Het brede en verbindende leerstofaanbod is gericht op de cognitieve, sociaal- emotionele, motorisch en kunstzinnige ontwikkeling van de leerlingen. We werken in een professioneel team waarbij teamleren en gedeeld leiderschap zorgen voor schoolontwikkeling ten behoeve van de leerresultaten. We doen dit in samenwerking met de leerlingen, hun ouders en betrokkenen.

1 Passend Onderwijs; de beste kansen voor élk kind

De meeste kinderen doen het prima op school: ze ontwikkelen zich naar verwachting en leren zonder problemen. Sommigen hebben meer begeleiding nodig, van specifiek lesmateriaal tot een aangepaste leeromgeving. Het organiseren van deze ondersteuning, zo snel, licht en dichtbij mogelijk, dat is de kern van Passend onderwijs.

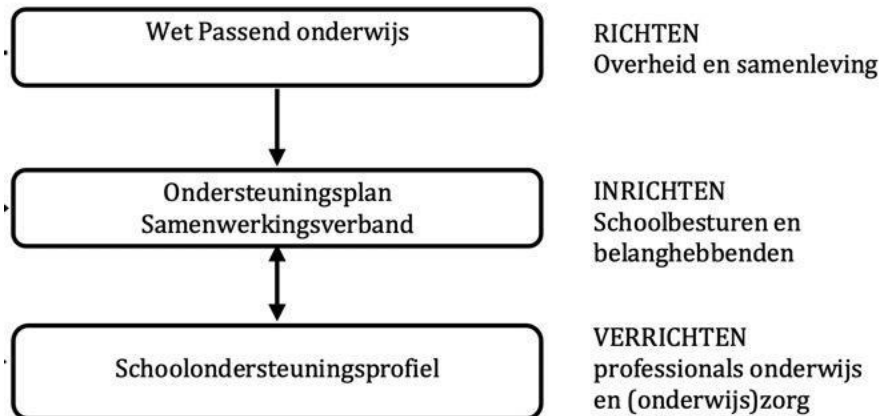
Scholen doen dit vanuit de zorgplicht. Het uitgangspunt is dat elk kind een onderwijsplek krijgt die bij hem of haar past. Ze gaan daarbij uit van hun ontwikkelmogelijkheden en talenten. Dat kan op de school zelf zijn, maar ook op een andere basisschool of school voor speciaal (basis)onderwijs. Ouders worden vanaf begin tot eind bij dit proces.

Om elk kind een goede plek te kunnen bieden, werken alle basisscholen en speciale scholen in de regio met elkaar samen om het passend onderwijs voor alle leerlingen van 4 t/m 13 jaar te verzorgen.

Onze school maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek. Dit verband bestaat uit vijftien schoolbesturen in de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen. Het samenwerkingsverband bepaalt wat de scholen nodig hebben om passend onderwijs te bieden en heeft hiervoor de expertise en middelen.

Scholen in de regio werken dus samen om alle leerlingen de beste onderwijsplek te bieden. Zij kijken naar wat een leerling wél kan, het liefst op een gewone basisschool in de buurt. Er zijn geen bezuinigingen op extra ondersteuning aan leerlingen. Het speciaal (basis) onderwijs is er voor leerlingen die dat echt nodig hebben.

De wet onderscheidt twee verplichte documenten voor passend onderwijs: het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het ondersteuningsprofiel van de school. Onderstaand schema laat de relatie tussen wettelijk kader en wettelijke documenten zoals dit ondersteuningsprofiel.

2 Ondersteuningsstructuur

Schoolbesturen hebben met elkaar afgesproken wat elke school in principe moet kunnen bieden aan ondersteuning. Dit wordt basisondersteuning genoemd. Hierdoor weten ouders wat mag ten minste mogen verwachten van het onderwijs en ondersteuning op een school. Elke basisschool krijgt een eigen ondersteuningsbudget en de beschikking over expertise waarmee de ondersteuning die kinderen nodig hebben, kan worden georganiseerd.

Op de Emmaschool bieden we een basisarrangement met aanvullende ondersteuning. Dit bestaat uit een basiskwaliteit en aanvullende ondersteuning, en gaat uit van de ondersteuningsbehoefte van alle kinderen. De ondersteuning betreft de inrichting, borging en ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur op school in alle facetten:

- een basisarrangement van de inspectie,
- handelingsgericht werken in de groep en in de school,
- planmatig werken aan resultaten, het onderhouden van een sterk ondersteuningsnetwerk in en om de school en het 'kennen en kunnen' van de route van signaleren naar verwijzen.

Scholen zetten voor dit deel de middelen in van het samenwerkingsverband en kunnen naast de intern begeleider gebruik maken van routebegeleiding en onderwijspecialisten (memo basisondersteuning, swv D&B van mei 2018)

De zorgstructuur

Er is een structuur binnen het samenwerkingsverband afgesproken hebben om passend onderwijs voor elke leerling snel en goed te kunnen organiseren. De structuur bestaat in kort uit drie stappen:

1) Het begint bij de leerkracht.

Hij of zij signaleert dat de ontwikkeling van een kind stagneert. Samen met de ouders gaat de leerkracht vervolgens op zoek naar de juiste aanpak voor uw kind.

2) Met hulp van de intern begeleider

Als een leerkracht de leerling zelf niet verder kan helpen, roept hij de hulp in van de Intern begeleider van de school. De intern begeleider maakt een gedegen analyse van de situatie en geeft vervolgens advies over een mogelijke aanpak. Ook hierbij is het informeren en betrekken van u als ouders van groot belang. De intern begeleider voert vervolgens de regie over het afgesproken traject.

3) Met hulp van het ondersteuningsteam (OT)

Als zowel de leerkracht als de Intern begeleider en de ouders er niet uitkomen, wordt de hulp van het ondersteuningsteam (OT) ingeroepen. Naast de leerkracht, ouders en intern begeleider, kan zo'n team bestaan uit de directeur van de school, onderwijspecialist en een jeugd- en gezinswerker. Het ondersteuningsteam overlegt wat het kind nodig heeft, de aanpak die is afgesproken, wordt arrangement genoemd.

Afhankelijk van wat er nodig is, kan dit op vele manieren worden vormgegeven:

- hulp die een school zelf kan bieden
- hulp die een school kan bieden met expertise van buiten - verwijzing naar het speciale (basis) onderwijs

De Emmaschool gaat ervan uit dat de ontwikkeling per kind verschilt. De organisatie in de groepen is zo georganiseerd dat we daarop goed kunnen inspelen. Elk kind mag en kan binnen de groep leren op zijn of haar niveau, binnen redelijke grenzen. De gekozen organisatie, methoden en materialen bieden hiertoe ook mogelijkheden door middel van zowel extra instructie door de leerkracht, herhalingsstof, verdiepings- of verrijksstof. De grenzen van de zorgbreedte worden bepaald door de balans tussen draagkracht en draaglast van de individuele leerling, van de groep, van de groepsleerkrachten van de school. Om dit te kunnen doen, werken we 5 niveaus die passen in de afgesproken ondersteuningsstructuur van het Samenwerkingsverband Duin- en bollenstreek.

Niveau één en twee

Algemene ondersteuning binnen de groep: basisinstructie, verlengd – en verdiepte instructie en intensief arrangement.

De ondersteuning op deze niveaus wordt door de groepsleerkracht en in de groep aangeboden. Alle leerlingen krijgen de normale instructie aangeboden bij de hoofdvakken: technisch lezen, taal, spelling, rekenen, begrijpend lezen. Wanneer een leerstofonderdeel is afgesloten, wordt de leerling getoetst door middel van methodegebonden toetsen en toetsen uit het CITO LOVS. Aan de hand van de behaalde scores op de toetsen en de dagelijkse observaties van de leerkracht in de groep worden de leerlingen geclusterd in 3 instructiegroepen:

1. Instructie onafhankelijke kinderen (I - II scores)
2. Instructie gevoelige kinderen (II- III scores)
3. Instructie afhankelijke kinderen (IV-V scores)

Van deze indeling kan beredeneerd worden afgeweken op basis van onderwijs- en of ondersteuningsbehoeften van een leerling. De leerlingen in I-II krijgen verkorte instructie, waarna zij direct zelfstandig aan het werk kunnen, in III krijgen de normale instructie en verwerken daarna zelfstandig de leerstof, in IV-V krijgen verlengde instructie van 10 – 15 minuten per les, waarna zij ook zelfstandig de leerstof verwerken. Alle lessen worden gegeven via het IGD/IDM model, zodat de verschillende instructieniveaus gegarandeerd kunnen worden. Het is onze ambitie om zoveel als mogelijk de leerlingen binnen de groep en in de klas te ondersteunen. We gaan daarbij uit van convergente differentiatie. Dit betekent dat leerlingen op verschillende niveaus werken in clustergroepen, maar wel vanuit dezelfde basisdoelen. Na een werkperiode van een half jaar, worden de leerlingen opnieuw getoetst d.m.v. de toetsen van het CITO LOVS.

Na 9-10 weken vinden de tussenevaluaties plaats voor IV en V leerlingen. Dit gebeurt d.m.v. de CITO LOVS: *Toetsen voor speciale leerlingen*. Deze toetsen zijn in alle groepen beschikbaar voor begrijpend lezen, rekenen en spelling voor alle groepen beschikbaar. Met deze toetsen kan de groei in vaardigheidsscore worden bepaald en zichtbaar worden of de kinderen op weg zijn naar het gestelde doel. Wanneer bij de tussentijdse evaluaties blijkt dat een kind van instructiegroep kan/moet wisselen, zal dit aangepast worden in het groepsplan. De begeleiding van de leerlingen wordt beschreven in het groepsplan van het betreffende vak. Voor de IV en V-leerlingen worden de leervorderingen, interventies en tijd vermeld in de bijbehorende bijlage. Leerlingen met een IV en V score worden 4 x per jaar in een leerlingbespreking besproken met de leerkracht o.l.v. de intern begeleider.

Het groepsplan

Een groepsplan wordt aan het begin van het schooljaar opgesteld en halverwege het schooljaar bijgesteld. Daarbij is het van belang dat de leerkracht reflecteert op zijn manier van lesgeven. Wat was het effect van de instructie en hoe gaan we daar mee door in de volgende periode? Ook wordt gekeken hoe kinderen qua resultaten gegroeid zijn in de afgelopen periode. Dat is dan het uitgangspunt voor het opstellen van het nieuwe groepsplan. Door het opstellen van groepsplannen wordt gekeken naar wat een kind nodig heeft en niet naar wat er mis is. Het is positief dat de kwaliteiten van het kind voorop staan. Wat goed gaat kan verder uitgebouwd worden.

Leerkrachtvaardigheden

De leerkracht richt het onderwijs zo in dat dit zoveel als mogelijk tegemoet komt aan de basisbehoeften (autonomie, competentie en relaties) en aan de didactische onderwijsbehoeften van de leerlingen. De kinderen worden door middel van reflectiegesprekken betrokken om hun onderwijsbehoeften in kaart te brengen en af te stemmen wat zij nodig hebben om te kunnen ontwikkelen.

De leerkracht beschikt over vaardigheden om een goed klassenmanagement te kunnen voeren, een rijke leeromgeving te creëren, te observeren en een ontwikkelingsgerichte dialoog te voeren met leerlingen, ruimte te geven voor eigen initiatieven en om in te spelen op het welbevinden en het eigenaarschap van de leerlingen.

Daarnaast beschikt de leerkracht over didactische vaardigheden, passend bij het directe instructie model (DIM), registreert, analyseert toetsgegevens en past interventies toe.

instructiegroepen en ondersteuningsniveaus

De leerlingen worden geclusterd aan de hand van hun instructiebehoefte:

- De leerlingen in de basis behoren tot ondersteuningsniveau 1 en volgen het reguliere programma.
- Een aantal leerlingen hebben verlengde- en verdiepte instructie nodig en behoren tot ondersteuningsniveau 2.
De verlengde- en intensieve instructie is voor leerlingen die behoefte hebben aan meer uitleg en oefening om het basisdoel te kunnen behalen.
De verdiepte instructie is voor leerlingen die meer aankunnen dan het basisarrangement. Zij werken met een compact programma en verrijkende opdrachten.
- Het intensief arrangement is voor leerlingen die naast de verlengde of verdiepte instructie nog extra aanpassingen/aanvullingen nodig hebben en behoren ook tot ondersteuningsniveau 2.
De groepsleerkracht zoekt in samenwerking met andere groepsleerkrachten naar mogelijkheden om deze leerlingen optimaal te begeleiden. De Intern begeleider wordt zijdelings betrokken en geïnformeerd. De Intern begeleider monitort het intensieve arrangement. Dit arrangement kan door organisatorische redenen ook buiten de klas plaatsvinden en door de leerkracht ondersteuner. De leerkracht blijft verantwoordelijk en stuurt de leerkracht ondersteuner aan.

Niveau 1	Handelingsgericht/oplossingsgericht werken door leerkracht in de groep. <ul style="list-style-type: none">• Directe instructiemodel (school)• Leerkracht in de groep observeert, signaleert, benoemt onderwijs/ontwikkelbehoeften,• Leerkracht stelt groepsplan/onderwijsplan op, clustert kinderen in het groepsplan, voert uit, evalueert;• Cyclus HGW = waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.• Raadpleegt andere collega's.• Raadpleegt zo nodig jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk en andere jeugdhulpverleners, waaronder integrale vroeghulp.
----------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Zo nodig jeugdhulp inzetten <p>Ouders zijn betrokken.</p>
Niveau 2	<p>Handelingsgericht/oplossingsgericht werken door leerkracht en andere ondersteuners onderwijs en jeugdhulp in de groep</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg met IB-er, kind bespreking. Preventief signaleren, onderwijsbehoeften verder in kaart brengen/scherp formuleren; • Raadpleegt zo nodig jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk en andere jeugdhulppartners, waaronder integrale vroeghulp • Zondig jeugdhulp inzetten <p>Ouders zijn betrokken.</p>

Niveau 3

Speciale interne ondersteuning

Bij niveau drie van de ondersteuningsstructuur gaat het om het tegemoetkomen aan de specifieke onderwijsbehoeften van een kind waarbij door de leerkracht extra hulp gevraagd wordt aan intern begeleider van de school. De leerkracht is verantwoordelijk voor de aanmelding van de leerling bij de Intern Begeleider. De leerkracht krijgt neemt het initiatief, formuleert een hulpvraag en geeft aan welke acties tot dan toe met de leerling zijn ondernomen en waarom dit tot onvoldoende resultaten heeft geleid. Vervolgens wordt samen met de IB besloten welke interventies nodig zijn:

- observatie door IB;
- een intern pedagogisch didactisch onderzoek;
- een gesprek tussen de leerling en de ib;
- extra ondersteuning buiten de klas;
- een begeleidingstraject of externe consultatie;
- deelname aan de plusgroep (volgens groepsplan);
- een individueel handelingsplan of individuele leerlijn.

Ouders worden geïnformeerd als hun kind deze speciale interne ondersteuning krijgen en ouders geven vooraf schriftelijk toestemming voor trajecten waar externen bij betrokken zijn. De ambitie is dat een leerling binnen een bepaalde tijd weer de leerlijn van de groep kan volgen. De ouders worden op de hoogte gehouden van de aanpak en resultaten van de interventies. We verwachten van de ouders een betrokken en proactieve houding.

Niveau 3	<p>Handelingsgericht/oplossingsgericht werken door leerkracht en andere ondersteuners onderwijs en jeugdhulp in de groep.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg met IB-er • Raadplegen ondersteuner Samenwerkingsverband, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker, jeugdarts en andere jeugdhulppartners • Inzet om onderwijsbehoeften te verhelderen, te reflecteren op eigen gedrag, ervaringen uit wisselen en aanpak afstemmen. • Zo nodig Jeugdhulp inzetten. <p>Ouders zijn betrokken.</p>
----------	---

Niveau 4

Speciale ondersteuning na extern onderzoek

Als de school geen adequaat antwoord meer kan geven op de specifieke instructie- en onderwijsbehoeften van de leerling, is er sprake van ondersteuning op niveau 4. De school is dan 'handelingsverlegen'. Dan wordt de hulp ingeroepen van het adviseur samenwerkingsverband, externe specialisten zoals een orthopedagoog, een psycholoog en/of het ondersteuningsteam (OT).

Vanuit verschillende invalshoeken, wordt dan een diepere analyse uitgevoerd om erachter te komen waarom de ontwikkeling van een kind stagneert en welke ondersteuning nodig is om de ontwikkeling weer op gang te brengen.

Naar aanleiding van een extern onderzoek, stelt de groepsleerkracht, in samenwerking met specialist en de IB, een kortdurend handelingsplan op tot een (langdurig) groeidocument. Een groeidocument is tegelijk een dossier, leidraad en het geeft ook richting. Dit is een systeem waar op een veilige manier informatie kan worden verzameld en gedeeld rondom een leerling. Hierin worden de stimulerende en belemmerende factoren beschreven, kunnen de handelingsplannen worden gehangen, evaluaties en effecten van de geboden ondersteuning of onderzoeksgegevens. De verslagen van de ondersteuningsteams kunt u hierin ook terugvinden. Mocht een traject uiteindelijk uitmonden in een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het gespecialiseerd onderwijs dan is dit groeidocument ook belangrijk. Het moet voldoende informatie en inzicht geven waarom er een andere onderwijssetting nodig is.

Een eigen leerweg

Na onderzoek kan besloten worden het onderwijs aan de leerling aan te passen en de leerling op één of meerdere vakgebieden een eigen leerweg aan te bieden. Voor deze leerlingen wordt door de IB'er een I-HOP opgesteld (een individueel handelingsplan gebaseerd op ontwikkelingsperspectief). Een I-HOP gaat uit van kansen en belemmeringen. Deze kansen en belemmeringen worden vertaald naar aanpassingen in het HOE of verandering in het WAT.

Een eigen leerweg wordt in principe uitsluitend aangeboden aan leerlingen vanaf groep 6. Dit besluit is gebaseerd op recente wetenschappelijk onderzoeken, waaruit blijkt dat leerlingen meer baat hebben bij het behalen van de minimumdoelen van de

groepsleerstof, dan een eigen leerlijn. Bij o.a. ernstige dyslexie en ernstige dyscalculie kan hiervan worden afgeweken. De eigen leerlijn van een kind wordt beschreven in de bijlage van het groepsplan van het betreffende vak. De leervorderingen van een kind worden bijgehouden middels groei in vaardigheidsscores. Onder de bijlage van het groepsplan wordt voor een kind met een eigen leerlijn een ontwikkelingsprofiel opgesteld. Als blijkt dat de specifieke behoefte van het kind groter is dan de school kan bieden kan worden besloten tot een BAO-BAO verwijzing of verwijzing naar het S(B)O.

Voor leerlingen met bovengemiddelde prestaties, geldt eenzelfde werkwijze. Deze staat beschreven in het protocol hoogbegaafdheid. Het bovenstaande beschrijft de werkwijze van leerproblemen bij kinderen. Voor kinderen met sociaal-emotionele problematiek geldt een andere werkwijze. Dit is namelijk sterk afhankelijk van het individuele kind en zal beschreven worden in een individueel handelingsplan. Deze leerlingen worden eveneens besproken in het zorgteam

Ouders geven schriftelijk toestemming voor deze trajecten. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de afhandeling van de procedures en inschakelen van externe expertise. Indien onderzoeken niet vergoed worden door de gemeente, kan in overleg worden besloten dat de Emmaschool het externe onderzoek betaalt. Ouders betalen maximaal 250 euro mee aan eventuele kosten die de school hiervoor moet betalen.

Niveau 4	<p>Handelingsgericht/oplossingsgericht werken door leerkracht en andere ondersteuners onderwijs en jeugdhulp in de groep.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schoolnabije (preventieve) ondersteuning (school/bestuur) voor kind en leerkracht, advisering door ondersteuner SWV/ orthopedagoog • Eventueel eigen leerlijn • Raapleging jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, jeugdconsulent, andere jeugdhulp • Het in kaart brengen van ondersteuningsbehoeften belemmerende en bevorderende factoren (OPP). • Crisis voorkomen. • Thuis zitten voorkomen. • Onderwijs arrangementen inrichten • Zo nodig jeugdhulp inzetten • Doorgaande lijn voorschool en onderwijs: • Organiseren van overleg met professionals, raadplegen van orthopedagoog van het samenwerkingsverband wanneer er sprake is van het zoeken naar passend onderwijs. <p>Ouders zijn betrokken.</p>
----------	--

Niveau 5

Zeer speciale extra ondersteuning speciaal (basis)onderwijs

Bij niveau 5 wordt de ondersteuning niet meer op de Emmaschool geboden, maar op de speciale (basis)school. Dit gebeurt als wij op de Emmaschool niet meer kunnen voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerling en als de begeleiding vastloopt. Hiervan is sprake als:

- het kind zich langere tijd niet meer gelukkig voelt op school;
- het kind de aansluiting kwijt is met de medeleerlingen, de leerkracht en de lesstof;
- het kind de sfeer, het ritme en de regelmaat binnen de school dusdanig verstoort dat andere leerlingen hiervoor langere tijd in hun ontwikkeling belemmerd worden;
- de leerresultaten dusdanig achterblijven dat een onevenredige inspanning verricht moet worden om het kind zich verder te laten ontwikkelen;
- het team in zijn geheel geen mogelijkheid meer ziet om een doorgaande leerlijn te creëren.

School vraag dan via het ondersteuningsteam een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal basisonderwijs aan. Het ondersteuningsteam neemt in zijn afweging mee: het IQ, de leerachterstand, het sociaal- en emotioneel functioneren, het handelingsplan en het groeidocument. Ouders en de leerling worden nauw betrokken bij de besluitvorming hierover.

Niveau 5	<p>Handelingsgericht en oplossingsgericht werken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extra ondersteuning: arrangement en expertise ondersteuners SWV. • Zo nodig jeugdhulp. • Voorbereiden van aanvraag van toelaatbaarheidsverklaring SBO of • SO waarbij instemming van het Samenwerkingsverband noodzakelijk is. • Dit geldt ook voor kinderen die 4 gaan worden en een passende onderwijsplek zoeken. <p>Ouders zijn betrokken.</p>
TLV	<ul style="list-style-type: none"> • Toelaatbaarheid voor speciale onderwijsvoorzieningen en arrangementen, waaronder een observatieplaats in SBO of SO van 4 maanden. • SBO (TLV) en 2. SO (TLV), hier worden verschillende bekostiging gebruikt (laag midden hoog, afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte). <p>Ouders zijn betrokken.</p>

3 Taken binnen de ondersteuning

De leerkracht

De belangrijkste taak van op de school is weggelegd voor de leerkracht. De leerkracht staat op de school het dichtst bij het kind en werkt hierbij samen met de ouders/verzorgers van het kind. De leerkracht heeft als primaire taak alle leerlingen uit de groep goed onderwijs te geven. De leerkracht schept een positief leerklimaat en geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid om te leren. De leerkracht stelt groepsplannen en handelingsplannen op, voert deze uit en evalueert ze. De lessen worden gegeven door middel van het Directe Instructie Model. Bovendien voert de leerkracht een effectief klassenmanagement en hanteert hij of zij een flexibele klassenorganisatie. De leerkracht signaleert een leerling die opvalt in zijn ontwikkeling of leervorderingen en neemt de nodige maatregelen. Hierbij werkt de leerkracht samen met collega's en vraagt om hulp indien dit nodig is. De leerkracht zorgt voor een korte lijntjes met de ouders en houdt de ouders doorlopend op de hoogte van opvallendheden in de ontwikkeling of leervordering van de leerling.

De intern begeleider

De ib'er is de ondersteuningscoördinator van de school. De taken van de intern begeleider zijn onder te brengen in drie gebieden: coördinerend, begeleidend en innoverend.

De coördinerende taken bestaan uit het opstellen van procedures en richtlijnen met betrekking tot de interne ondersteuning en het bewaken hiervan. Ook organiseert de ib'er de aanmelding en verwijzing van leerlingen voor externe ondersteuning en hulp. De ib'er onderhoudt contacten met externe deskundigen en participeert in een netwerk interne begeleiding van de vereniging en het samenwerkingsverband.

Andere coördinerende taken zijn: het opstellen en bewaken van de jaarlijkse zorgkalender, het verzamelen van toetsgegevens, groepsplannen en schoolrapportages en het leiden van de leerling- en groepsbesprekingen. De ib'er ondersteunt de schoolleiding bij het maken en analyseren van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem en heeft wekelijks overleg met de schoolleiding wat betreft de bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem en individuele leerlingbegeleiding.

De ib'er heeft ook een coachende en begeleidende rol. De ib'er ondersteunt de leerkrachten bij het kiezen en toepassen van toets- en observatie-instrumenten in de orthotheek en bij het analyseren van toets- en observatiegegevens. De ib'er biedt leerkrachten hulp bij het maken van groepsplannen en handelingsplannen, geeft advies aan collega's de handelswijze naar de leerlingen toe. In voorkomende gevallen voert de ib'er gesprekken met individuele leerlingen en ouders. De ib'er bereidt ook pedagogische en didactische teambesprekingen voor en leidt deze.

De ib'er blijft op de hoogte van actuele ontwikkelingen op het gebied van leerlingenondersteuning. De innoverende taken bestaan uit het doen van voorstellen die leiden tot verbetering van het onderwijs op het gebied van de ondersteuning. Ook heeft de ib'er een rol bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan op het gebied van de ondersteuning.

Het zorgteam

Op schoolniveau worden de resultaten besproken met het zorgteam (directeur en intern begeleider) volgens onderstaand schema:

oktober : tussenevaluaties van IV en V leerlingen

februari : alle resultaten van alle leerlingen

april : tussenevaluaties van IV en V leerlingen

juni : alle resultaten van alle leerlingen

In het zorgteamoverleg van januari en juni wordt voor alle V en IV-leerlingen bepaald of een leerling een positieve ontwikkeling doormaakt passend bij zijn niveau. In de groepsbespreking/leerlingbespreking wordt door de interne begeleider en de groepsleerkracht bekeken of er sprake is van handelingsverlegenheid. De groepsleerkracht stelt een hulpvraag op. Het zorgteam kan besluiten tot het aanvragen van een handelingsgericht onderzoek. Van deze regel kan door het zorgteam worden afgeweken als daar aanleiding voor is.

De leerkrachtondersteuner

De leerkrachtondersteuner ondersteunt de leerkracht in de klas in leerlingbegeleiding en lesgeven. Daarnaast draagt hij bij aan de voorbereiding van lessen en is hij beschikbaar voor allerlei werkzaamheden met betrekking tot schoolorganisatie.

De leerkrachtondersteuner neemt nakijkwerkzaamheden op zich, observeert leerlingen en helpt hen bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden, hij besteedt aandacht aan de voortgang van individuele leerlingen en ondersteunt de leerkracht bij ouderavonden. Zij denkt mee over de invulling van lessen en voert onderwijsgevende taken uit. Zij helpt mee aan de organisatie van schoolactiviteiten. De leerkrachtondersteuner is een all-round medewerker die handelt onder toezicht van de leraar.

De talentbegeleider

Passend onderwijs is onderdeel van de dagelijkse praktijk in het onderwijs. Niet alleen voor de leerling met een beperking of leerprobleem, maar ook voor de meer- en hoogbegaafde leerling. De talentbegeleider zorgt voor kennis en vaardigheden bij leerkrachten om meer- en hoogbegaafde leerlingen te herkennen/erkennen en om hen de juiste begeleiding te kunnen bieden en een plek te creëren zodat deze leerlingen beter tot hun recht komen.

Op de Emmaschool is de intern begeleider ook de talentbegeleider en voert de volgende taken uit:

- Hoogbegaafde leerlingen signaleren en begeleiden.
- Talentbeleid ontwikkelen en/of verbeteren en coördineren.
- Collega's en ouders inspireren en informeren.
- Je eigen visie vormen op de begeleiding van hoogbegaafde kinderen.
- Kinderen in en/of buiten de lessituatie effectief te begeleiden.
- Vraagbaak zijn voor de rest van het personeel in zaken betreffende cognitief talent.
- Een talent-beleidsplan en behandelingsplan schrijven en beoordelen.
- Leerlingen effectief coachen.
- Complexe casuïstiek analyseren.
- Op basis van afgegeven signalen een diagnose stellen voor effectieve remediëren.

Samenwerkingsverband passend onderwijs

Elke regio in Nederland heeft twee samenwerkingsverbanden, één voor basisonderwijs en één voor voortgezet onderwijs. Alle scholen zijn verplicht aangesloten, behalve scholen voor dove- en slechthorenden met taalontwikkelingsachterstand en voor blinde- en slechtzienden. In het basisonderwijs bestaat dit verband uit de reguliere basisscholen, scholen voor speciaal basisonderwijs en de scholen voor speciaal onderwijs van de clusters 3 en 4.

Het samenwerkingsverband gaat over de toewijzing van extra hulp op school. Ook als uw kind de overstap naar het speciaal onderwijs gaat maken, krijgt u te maken met dit verband.

Omdat alle scholen samen in één samenwerkingsverband zitten kan expertise optimaal gebruikt worden. Ouders kunnen contact opnemen met het samenwerkingsverband als er vragen zijn over extra ondersteuning voor uw kind, of wanneer er problemen ervaren worden bij het vinden van een geschikte plek. Het samenwerkingsverband is, na de school zelf, het eerste aanspreekpunt rondom passend onderwijs.

4 Externe hulpverlening tijdens schooltijd

Het kan voorkomen dat voor een leerling, bij wie sprake is van belemmeringen in het ontwikkelingsproces, extra en individueel gerichte begeleiding nodig is. Dit zal de school zo mogelijk geven. Het kan zijn dat de hulpvraag van een leerling de zorgcapaciteit van de school overstijgt. In dat geval mag van de school verwacht worden dat de ouders hierover tijdig geïnformeerd worden. Hierbij wordt tevens aangegeven in welke mate begeleiding wel mogelijk is binnen de school en wat niet gerealiseerd kan worden.

De school kan daarbij ook verwijzen naar diverse vormen van hulpverlening die in principe voor iedereen bereikbaar zijn, zoals logopedie, fysiotherapie, psychotherapie, sociale vaardigheidstraining, e.d.

Het kan echter ook voorkomen dat ouders hulp zoeken buiten de school en deze hulp ook zelf willen bekostigen. Zolang dit buiten schooltijd gebeurt, is dit geheel een verantwoordelijkheid van de ouders. Ligt er echter een verzoek om de hulp tijdens schooltijd uit te voeren, dan dient er overleg plaats te vinden met de school.

Stappenplan bij aanvraag externe hulpverlening onder schooltijd bij initiatief vanuit ouders:

1. Leerkracht krijgt verzoek van ouder(s).
2. Leerkracht overlegt met IB-er en/of directie.
3. Leerkracht brengt ouder(s) mondeling op de hoogte van het besluit.

Bij dit overleg wordt er uitgegaan van de volgende punten:

- Onder schooltijd wordt onderwijs verzorgd door de school.
- Mocht de school onvoldoende expertise in huis hebben om (onderdelen van) het programma waar te kunnen maken, dan kan deze expertise door de school worden ingeroepen.
- Het streven is dat de school zelf een aangepast onderwijsaanbod ontwikkelt voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in het ontwikkelingsproces. De reguliere hulpverlening binnen de school, via collegiale consultatie en ambulante begeleiding, is doorgaans erop gericht dat de school steeds meer in staat is zelf de begeleiding te bieden en heeft daardoor het voordeel dat de zorgcapaciteit van de school wordt ontwikkeld en vergroot.
- De zorg en de begeleiding die op initiatief van ouders wordt aangevraagd en bekostigd, dient in principe buiten schooltijd te worden verzorgd. Het is immers geen onderdeel van het onderwijsprogramma voor deze leerling. (Bij medische indicatie en dyslexiebehandeling wordt hiervoor een uitzondering gemaakt).
- Mocht de school het nut inzien van externe hulpverlening onder schooltijd, dan dienen er concrete, schriftelijke afspraken te worden gemaakt met de ouders, de externe hulpverlener en de leerkracht. De begeleiding/behandeling mag de goede gang van zaken van het onderwijs aan het kind niet in de weg staan. Er wordt met name gekeken naar het lesrooster en de instructietijd op de basisvakken. Ondanks het missen van lestijd moet er immers een zo optimaal mogelijk lesprogramma overblijven.
- Onderzoeken door externen
- Als ouders op eigen initiatief onderzoek willen laten doen door een externe hulpverlener, wordt het onderstaande in acht genomen.
- Medewerking aan onderzoek: als ouders een externe hulpverlener vragen onderzoek te doen dat plaatsvindt onder schooltijd en de school ziet het nut van het onderzoek in, dan verleent de school medewerking. Als de school daar de noodzaak niet van inziet, gaat de school dus niet akkoord.
- Informatieverstrekking: als ouders akkoord gaan, geeft de school informatie aan een externe hulpverlener.
- Observatie in de klas: als een externe hulpverlener op verzoek van ouders een observatie wil doen in de klas en de school ziet daar het nut van in, dan overlegt de externe hulpverlener eerst met de desbetreffende leerkracht over een geschikt tijdstip en geschikte les(sen).
- Rapportage: de externe hulpverlener/de ouder(s) koppelen informatie helder en eenduidig terug naar de school; immers, zonder die terugkoppeling kan de school niet aansluiten bij de hulpverlening.
- Overleg: als een externe hulpverlener op verzoek van de ouders in overleg wil komen met de school, dan geeft de school daar aan medewerking.
- Handlingsplan uitvoeren: als een externe hulpverlener de school verzoekt om (delen van een) handlingsplan uit te voeren, dan werkt de school daaraan mee als er overleg heeft plaatsgevonden tussen de ouder, de externe hulpverlener, de leerkracht en de intern begeleider. De aanbevelingen zullen worden meegenomen in het groepsplan. De tijdsinvestering moet passen binnen de op de school geldende zorgstructuur.
- Hulpmiddelen: als een externe hulpverlener het advies geeft een leerling gebruik te laten maken van een hulpmiddel dan werkt school daaraan mee als er overleg heeft plaatsgevonden tussen de ouder, de externe hulpverlener, de leerkracht en de intern begeleider en alle partijen achter dit advies staan. Het hulpmiddel dient door ouders te worden aangeschaft en de leerkracht en/of klasgenoten mogen hier/er geen hinder van ondervinden.

Gebruik van hulpmiddelen op school

Als ouders aangeven dat zij graag willen dat hun kind gebruik maakt van (een) hulpmiddel(en) (bijvoorbeeld: stabilo, zitkussen, tangle, hoofdtelefoon e.d.), dan wordt het onderstaande in acht genomen:

- Als een externe hulpverlener het advies geeft een leerling gebruik te laten maken van een hulpmiddel dan werkt de school daaraan mee als er overleg heeft plaatsgevonden tussen de ouder(s), de externe hulpverlener, de leerkracht en de intern begeleider en alle partijen achter dit advies staan. Het hulpmiddel dient door ouders te worden aangeschaft en de leerkracht en/of klasgenoten mogen hier/er geen hinder van ondervinden.
- Als ouders op eigen initiatief graag willen dat hun kind gebruik maakt van (een) hulpmiddel(en) dan dient er overleg plaats te vinden met de school. Bij dit overleg wordt uitgegaan van de volgende punten:
De school dient het nut in te zien van het gebruik van het hulpmiddel. Ouders dienen het hulpmiddel zelf aan te schaffen. De leerkracht en/ of klasgenoten mogen geen hinder ondervinden van het gebruik van het hulpmiddel. De school is niet verantwoordelijk voor oneigenlijk gebruik.
- Gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Visie-onderwijsconcept	Ambitie & Schoolontwikkeling
<p>Om kinderen goed voor te kunnen bereiden op een voortdurend veranderende maatschappij willen wij op alle niveaus veranderen en verbeteren.</p> <p>Het kind wordt gestimuleerd om zelf de verantwoording te nemen voor zijn leerproces. De ouders en de leerkrachten werken met het kind samen, door het kind te motiveren en te stimuleren.</p> <p>De school biedt de mogelijkheid om kinderen samen te laten werken om de wereld te ontdekken. Hiervoor moeten ze eigenaar zijn van hun eigen leerproces.</p> <p>Door het aanspreken van executieve functies van de kinderen tijdens de lessen en het onderhouden ervan, stimuleren wij persoonlijk leiderschap ten aanzien van het leren.</p> <p>De opdrachten die op school worden aangeboden zijn betekenisvol en dagen de kinderen uit om de wereld op een creatieve manier te laten ontdekken.</p>	<p>Als school zijnde willen wij graag</p> <p>Dat de verbinding met JGT soepel laten te verlopen</p> <p>Het team scholen in kenmerken van en omgang met dyscalculie</p> <p>Het bijhouden van kennis omtrent dyslexie.</p> <p>Het vergroten van de ouderbetrokkenheid richting 3.0.</p> <p>Het verkennen van de mogelijkheden van talentonderwijs (middels wereldoriëntatie).</p> <p>Het vergroten van de resultaten t.a.v. begrijpend lezen en woordenschat.</p>
Basis-ondersteuning	<p>Interne expertise</p> <p>Personeel:</p> <p>Ondersteuningsaanbod:</p>

<p>Deze bestaat uit de basiskwaliteit en aanvullende ondersteuning, en gaat uit van de ondersteuningsbehoefte van alle kinderen. De ondersteuning betreft de inrichting, borging en ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur op school in alle facetten: een basisarrangement van de inspectie, handelingsgericht werken in de groep en in de school, planmatig werken aan resultaten, het onderhouden van een sterk ondersteuningsnetwerk in en om de school en het 'kennen en kunnen' van de route van signaleren naar verwijzen. Scholen zetten voor dit deel de middelen in van het samenwerkingsverband en kunnen naast de intern begeleider gebruik maken van routebegeleiding en onderwijsspecialisten(memo basisondersteuning, swv D&B van mei 2018)</p>	<p>☒ Intern begeleider</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Onderwijsassistent ☐ Dyslexiespecialist ☐ Specialist dyscalculie ☐ Gedragsspecialist ☐ Orthopedagoog/Psycholoog ☒ Logopedist <p>☐ (Motorisch) R.T. ☒ Specialist HB</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Maatschappelijk werker ☐ Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling ☐ Taalspecialist 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Gedrag ☐ ASS ☐ Orthodidactische ondersteuning ☒ Soc. Emotionele ondersteuning ☒ Dyslexie ☐ Dyscalculie ☒ Hoogbegaafdheid ☒ TOS ☒ Nieuwkomers / NT2 ☐ Kanjertraining ☒ Kwink ☒ Logopedist ☐ .. ☐ .. ☐ ..
<p>Aanvullende ondersteuning en arrangementen</p>	<p>..</p> <p>Externe deskundigheid & ketenpartners</p>	

<p>- Voor leerlingen die moeite hebben mee te komen met de leerstof van de groep, bieden wij de mogelijkheid vanaf groep 6 een eigen leerlijn op die gebieden waarop meer dan één jaar achterstand is (OPP)</p> <p>- In samenwerking met het SWV wordt een groeidocument opgesteld wanneer de school d.m.v. interventies meer hulp en expertise nodig heeft.</p> <p>- Leerlingen met een TOS worden m.b.v. van Auris begeleidt middels een arrangement light of medium.</p> <p>- JGT biedt in samenwerking met school en ouders de mogelijkheid om te werken aan de sociaal – emotionele vaardigheden van de leerling.</p> <p>- De school werkt preventief en curatief a.d.v. een protocol Dyslexie om dit tijdig te signaleren en leesproblemen voor te zijn.</p> <p>- Kinderen die middels het DHH / psychologisch onderzoek zijn gediagnosticeerd voor</p>	<p>☒ Onderwijsondersteuner ☒ Onderwijsspecialist</p> <p>☒ JGT</p> <p>☒ Maatschappelijk werker ☐ Gedragsdeskundige</p> <p>☒ GGZ</p> <p>☒ Jeugdarts/Jeugdverpleegkundige ☒ Fysiotherapie</p> <p>☒ Logopedist</p> <p>☒ Dyslexiespecialist</p> <p>☐ Specialist dyscalculie</p> <p>☒ Orthopedagoog/Psycholoog</p> <p>☒ Auris</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ ..</p>	<p>☒ Logopedie</p> <p>☒ Sova training</p> <p>☐ KWIK</p> <p>☒ Koele kikkertraining</p> <p>☐ Weerbaarheidstraining ☐ Brusjes-groep</p> <p>☒ Dappere Dino training</p> <p>☐ Grip op de groep</p> <p>☐ Veiligheid</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ ..</p> <p>☐ .. ☐</p>
<p>Grenzen (hoog)begaaftheid werken wij middels het protocol.</p>		

Komt de grens van aanvullende ondersteuning voor onze school in zicht dan gaan wij altijd in gesprek. Hierbij betrekken wij onderstaande aspecten:

leerstofaanbod; ontwikkeling; relaties & interacties; welbevinden & zelfbeeld; participatie; tijd- & aandachtverdeling; samenwerking & vertrouwen; veiligheid; medisch protocol; gebouw & technische aanpassingen.

Zie "Grenzen in zicht voor passend onderwijs binnen onze school."

Grenzen in zicht voor passend onderwijs binnen onze school

Als de vraag centraal staat: *is de grens voor het regulier onderwijs in zicht?* Dan kunnen een tiental aspecten die hierbij van belang zijn in de gesprekken de revue passeren. Ervaring en onderzoek leert, dat gesprekken die inhoudelijk betrekking hebben op deze aspecten er vaker toe leiden dat een besluit gezamenlijk met ouders gemaakt wordt en dat ouders en scholen minder vaak tegenover elkaar komen te staan bij deze moeilijke afweging (Daffodil, 2013; De Vries & Van Meersbergen, 2017).

Deze 10 aspecten zijn:

1: Leerstofaanbod: is de school in staat het onderwijs te verzorgen dat passend is bij de onderwijsbehoefte van de leerling? Zijn curriculaanpassingen voor de leerling te realiseren?

2: Ontwikkeling: is er nog sprake van ontwikkeling bij de leerling, in de brede zin des woords? Kan de school hier nog in voldoende mate toe bijdragen?

3: Relaties & interacties: is er nog sprake van positieve relaties en interacties tussen de leerling en klasgenoten en tussen de leerling en de leerkracht en/of andere professionals binnen de school?

4: Welbevinden & zelfbeeld: is de leerling nog gelukkig binnen de school en draagt de schoolomgeving nog bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld?

5: Participatie: kan de leerling, eventueel met redelijke aanpassingen, volwaardig deelnemen aan allerlei activiteiten, zowel binnen als buiten de klas of school?

6: Tijd- & aandachtverdeling: is de tijd die de leerkracht aan de leerling moet besteden nog in balans met de tijd en aandacht die de andere leerlingen in de klas vragen?

7: Samenwerking & vertrouwen: is er nog voldoende vertrouwensbasis om met elkaar samen te werken in het belang van de leerling? (professionals binnen de school, ouders, leerling zelf, professionals van buiten de school)

8: Veiligheid: biedt een reguliere school nog voldoende veiligheids garanties voor zowel de medeleerlingen, de professionals die werkzaam zijn binnen de school als voor de leerling zelf? (fysieke & psychische veiligheid)

9: Medisch protocol: is de school in staat de medische zorg te bieden of te faciliteren binnen het medisch protocol van de school? (toedienen medicatie, injecteren, uitvoeren medische of verzorgende handelingen, verzorgingsruimtes etc.)

10: Gebouw & technische aanpassingen: is het gebouw geschikt de leerling toegang te verlenen tot alle benodigde ruimtes en zijn de eventueel noodzakelijke technische aanpassingen redelijkerwijze te realiseren binnen de reguliere school?